

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari

Son 11 Jild 4

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 11 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Укташ Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Аброр – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллӣ Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматовиҷ – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллӣ Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллӣ Университети.

Сайдов Сарвар Атабулло ўғли – катта илмий ҳодим, Имом Термизий халқаро илмий-тадқиқот маркази, илмий тадқиқотлар бўлими.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Раја Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўкташович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Хожаев Азизхон Саидалоҳоновиҷ – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Ҳатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Ҳамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Кулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликов Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Сайдова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, "Tashkent International University of Education" халқаро университети;

Хошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тибиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудири;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёрова – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмурадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Рахман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуротовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Ҳуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Эргашев Икром Абдурасолович – юридик фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баҳодирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши хузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўёраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич - юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Ҳавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети хузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Каюмова Насиба Ашуроевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шоҳида Зайневна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Мұҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибраҳимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баҳодировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна - педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Васила Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбаҳор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психологияси кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Карамаддиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўйими психология хизмат бошлиғи.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович –сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич –сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” маъсулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч қўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Lutfillova Xamida</i>	<i>Murodillova</i>	Лутфиллаев Ҳамидаилло Муродиллаевич
“ЖАВОҲИР АТ-ТАФСИР ЛИ ТУҲФАТ АЛ-АМИР” АСАРИНИНГ МАЗМУНИ ВА ТАРКИБИЙ		
ҚИСМЛАРИ ҲАҚИДА		12-17
<i>Ezhambergenov Xaitboy</i>	<i>Xamidulla</i>	Эзгамберганов Ҳайтбой Ҳамидулло ўғли
ТОШ ДАВРИ АҲОЛИ МИГРАЦИЯЛАРИ (ЎРТА ОСИЁНИНГ ЖАНУБИЙ, ЖАНУБИЙ-ҒАРБИЙ		
ВА ҚУЙИ АМУДАРЁ ҲУДУДЛАРИ МИҚЁСИДА)		18-25
<i>Esonov Ziyodbek</i>	<i>Yuldashevich</i>	Esonov Ziyodbek Yuldashevich
QO'QON XONLARI SULOLASINING GENEOLOGIK TAHLILI		26-31
<i>Mamatqulov Bekzod</i>		Mamatqulov Bekzod
O'ZBEKISTONDA XX-ASRNING 20-40-YILLARIDA SANOAT TARMOQLARINING RIVOJLANISHI		
VA KADRLAR TARKIBINI SHAKLLANTIRISH JARAYONLARI		32-38
<i>Asadova Ra'no</i>	<i>Baymanovna</i>	Asadova Ra'no Baymanovna
O'ZBEK- HIND MUNOSABATLARINING YANGI BOSQICHGA KO'TARILISHI: HAMKORLIK		
ISTIQBOLLARI		39-42
<i>Saidova Raxima</i>		Saidova Raxima
O'ZBEKISTON VA ITALIYA MUNOSABATLARINING ME'YORIY-HUQUQIY MANBALARI		43-48
<i>Ortiqov Yosin Abdulboqiyevich</i>	<i>Ergasheva Ra'no</i>	Ortiqov Yosin Abdulboqiyevich, Ergasheva Ra'no Muzaffarbek qizi
AFROSIYOB ARXEOLOGIK YODGORLIGINING O'RGANILISH TARIXI		49-55
<i>Iriskulov Bekzod Jaxongirovich</i>		Iriskulov Bekzod Jaxongirovich
TURKİSTON GENERAL-GUBERNATORLIGI BYUDJETINING SARFLANISHIGA DOİR AYRIM		
MULOHAZALAR		56-60
<i>Mirsoatova Sayyora</i>	<i>Turg'unovna</i>	Mirsoatova Sayyora Turg'unovna
QOYATOSH SURATLARIDA IBTIDOIY DAVR IQTISODIY HAYOTINING AKS ETISHI		61-66
<i>Luhmonov Shaxzod</i>	<i>Sayfiiddin</i>	Luhmonov Шаҳзод Сайфиддин ўғли
ВЛИЯНИЕ ДЕНЕЖНОЙ ЭМИССИИ В 1918-1920 ГОДАХ НА СОЦИАЛЬНО-		
ЭКОНОМИЧЕСКУЮ ЖИЗНЬ НАРОДОВ ТАССР		67-71
<i>Axmedov Bekzod</i>		Axmedov Bekzod
SOVET HOKIMIYATI TOMONIDAN O'ZBEKISTONDA QORAKO'LCHILIKNI RIVOJLANTIRISH		
TADBIRLARI		72-75
<i>Mamatov Jasurbek</i>	<i>Qodirqul o'g'li</i>	Mamatov Jasurbek Qodirqul o'g'li
NAMANGAN VILOYATI ZIYORATGOHLARINING AHOLINING IJTIMOIY HAYOTIDAGI O'RNI		
(UYCHI TUMANI DEVONA BUVA ZIYORATGOHI MISOLIDA)		76-80
<i>Saidaxmatov Sharifbek</i>	<i>Toshpo'latovich</i>	Saidaxmatov Sharifbek Toshpo'latovich
SURXONDARYO VILOYATI SANOATINI RIVOJLANTIRISH STRATEGIYASINING ASOSIY		
YO'NALISHLARI		81-88

Ибрагимов Раҳмон Зиёдуллаевич
 ТОШКЕНТ ВОҲАСИ ПАЛЕОМЕТАЛЛ ДАВРИ ЖАМИЯТИ ТАРАҚҚИЁТИДА ТАБИЙ
 РЕСУРСЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ 89-93

Akrorov Botir Bakhodirovich
 ДОГОВОРНО-ПРАВОВАЯ БАЗА СОТРУДНИЧЕСТВА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН И ИРАНА
 В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ 94-99

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Tursunov Bekmuxammad Omonovich
 IQTISODIYOTDAGI TARKIBIY O'ZGARISHLAR SHAROITIDA SANOAT KORXONALARI
 RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH MEXANIZMI TAKOMILLASHTIRISH 100-108

Muxitdinova Kamola Alisherovna
 «OLMALIQ KON-METALLURGIYA KOMBINATI» AJDA ISHLAB CHIQARILADIGAN
 MAHSULOTLARNING SANOAT KORXONALARIDA QO'LLANISHI 109-115

Madraximov Qaxramon Egamberganovich
 INNOVATSION FAOLIYATNI RIVOJLANTIRISH ORQALI IQTISODIY BARQARORLIKKA
 ERISSHISH YO'LLARI: XORAZM VILOYATI MISOLIDA 116-125

Кетманов Авазбек Маликович
 КИЧИК БИЗНЕС МОЛИЯВИЙ РЕСУРСЛАРИ САМАРАДОРЛИГИ ОМИЛЛАРИ ВА УЛАРНИНГ
 ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ 126-134

Xolmirzayev Abdulkamid Xapizovich
 KAMBAG'ALLIKKA QARSHI KURASHISHNING OMILLARI 135-142

Bahriiddinov Jahongirbek Ravshanjon oglisi
 MARKET MECHANISMS, METHODS OF PRICE FORMATION IN THE SYSTEM OF MARKETING
 OF GOODS AND SERVICES 143-152

Ilhamova Zarnigor Po'latjon qizi
 MINTAQА TURIZMINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI MARKETING TIZIMINI
 TASNIFI 153-160

Sharipov Komil
 MINTAQAVIY KAMBAG'ALLIKNI KAMAYTIRISHDAGI KICHIK BIZNESNING ROLI 161-170

Rajabov Navruzbek Azimjonovich
 MAISHIY XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANISHI VA KAMBAG'ALLIKNI
 QISQARTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI 171-179

Mirzaeva Shirin Nodirovna
 SUPPORT AND DEVELOPMENT OF WOMEN'S ENTREPRENEURSHIP IN
 UZBEKISTAN 180-187

Pardayev Rasulbek Islomovich
 TURIZM XIZMATLARI SIFATINI BAHOLASHNING USULLARI VA ULARNING
 TAHLILI 188-196

Bahodirov Shohruh Bahodir o'g'li
 SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI BOSHQARISH
 XUSUSIYATLARI 197-202

<i>Rahimov Bahromjon Ibrahimovich</i>	
ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДНЫХ РЕСУРСОВ	203-209
<i>Zakirova Gulnora Mirzalievna, Madaminov Abdulaziz Anvarjon o'g'li</i>	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA EKSPORT VA IMPORT SALOHIYATI (NAMANGAN VILOYATI TAHLILIDA).....	210-216
<i>Hasanov Ilkhom Isakovich</i>	
IMPROVING THE FINANCING MECHANISM OF THE SCIENTIFIC SUPPLY SYSTEM IN THE AGRICULTURE OF UZBEKISTAN.....	217-221
<i>Ibragimova Nilufar Ziyadullayevna</i>	
CHAKANA SAVDO KORXONALARIDA XIZMATLAR KO'RSATISHNING XUSUSIYATLARI	222-227
<i>Maxmudov Jasurbek Ergashevich</i>	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA KICHIK BIZNES SUBYEKTLARINI MOLIYAVIY JIHATDAN QO'LLAB-QUVVATLASH TAHLILI	228-233
<i>Ravshanov Nodirjon Begalievich</i>	
TA'LIM XIZMATLARI BOZORIDA OLIY TA'LIM MUASSASALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHNING AHAMIYATI	234-243
09.00.00 – FALSAFA FANLARI	
<i>Murtozayev Shahobiddin Baxriddinovich</i>	
SHIHOBIDDIN SUHRAVARDIY FALSAFIY QARASHLARIGA IJTIMOIY-SIYOSIY VAZIYATLARNING TA'SIRI	244-248
<i>Qutlimuratov Sardorbek Rustamovich</i>	
XORAZM JADIDLARI MA'NAVIY MEROSINING YANGI O'ZBEKİSTONDA YOSHLARINI VATANPARVARLIK VA BAG'RIKENGLIK RUHIDA TARBIYALASHDAGI AHAMIYATI	249-254
<i>Saburov Jaloliddin</i>	
XVIII-ASR OXIRI VA XIX-ASR BOSHLARIDA BUXORO AMIRLIGIDA ILM-FAN VA MADANIY HAYOT RIVOJI	255-260
<i>Jabborov Ikromjon Jumaniyozovich</i>	
NAJMIDDIN KUBRO TA'LIMOTIDA "KOMIL INSON" TARBIYASI VA UNING AXLOQIY VA MA'NAVIY YUKSALISHGA OID G'OVALARING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	261-265
<i>Saidkulov Nuriddin Akramkulovich</i>	
FORMATION OF PERSPECTIVES REGARDING SOCIETY'S STABILITY	266-271
<i>Adilov Zafar Yunusovich</i>	
MAHMUD AZ-ZAMAHSARIY QARASHLARIDA SUV VA SHIFOBAXSH MEVALAR MASALASI	272-277
<i>Yuldashev Farrux Abdurakhmanovich</i>	
ON THE QUESTION OF THE UNIQUE ROLE OF THE PRINCIPLES OF HUMANITY AND PATRIOTISM IN THE DEVELOPMENT AND STRENGTHENING OF THE FUTURE OF THE YOUNG GENERATION	278-282
<i>Ganiyev Baxodirjon Sodiqjonovich</i>	
TADBIRKORLIK MADANIYATINING SENSUALISTIK VA AKSIOLOGIK XUSUSIYATLARINING IJTIMOIY-FALSAFIY TAHLILI	283-287

11.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI*Baxronova Dilrabo*

PROTOTURKIYLARNING AMERIKA QIT'ASIGA KO'CHISHI: LEKSIK PARALLELIZM VA ETIMOLOGIK-SEMANTIK TADQIQ 288-295

Daliyeva Madina

DETERMINANTS OF COGNITIVE MODELING OF POLYSEMY OF LINGUISTIC TERMS IN ENGLISH, UZBEK, AND RUSSIAN LANGUAGES 296-300

Paluanova Khalifa

STRATEGIES FOR ENHANCING PRAGMATIC COMPETENCE IN SECOND LANGUAGE ACQUISITION (SLA) THROUGH EFFECTIVE APPROACHES 301-306

Равшанов Махмуд

СЕМАНТИКА ГЛАГОЛОВ В «ДИВАНИ ЛУГАТ-ИТ ТУРК» МАХМУДА КАШГАРСКОГО 307-311

Bekbergenova Gulaim Aijarikovna

SEMANTIC CLASSIFICATION OF ENGLISH AND KARAKALPAK ANTHROPOCENTRIC PROVERBS 312-318

Normamatov Farrux Komiljon o'g'li

MURAKKAB USLUBDAGI ASARLAR XUSUSIYATLARI VA UNDA FORMALIZM YONDASHUVI 319-322

Gulamova Dilobar Imamkulovna

ADABIYOT DARSLIKLARDA EVFEMIZMLARNING QO'LLANILISHI VA TAHLILI 323-326

Xolmuxamedov Baxtiyor

TERS LUG'ATLARNING ASOSIY XUSUSIYATI VA ULARNI TUZISH METODIKASI 327-334

Chorieva Iroda Kurbonboevna

KASALLIK NOMLARI VA BELGILARI KELTIRILGAN INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARINING LINGVOMADANIY XUSUSIYATLARI 335-339

Ganiyeva Orzigel Xayriddinovna

XX ASR AMERIKA REALISTIK QISSACHILIGIDA POETIK KONSTRUksiya: SHAKL VA MAZMUN MASALASI 340-345

Расулова Камола

ПОНЯТИЕ ТРАНСФОРМАЦИИ. ВИДЫ АВТОРСКИХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ 346-353

Омонов Турғунбой

“СУФУРТА” ТЕРМИНИНИНГ ЛИНГВИСТИК ТАЪРИФИ 354-358

Хакбердиева Сайёра Фармоновна

ЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ОБЪЕКТИВИЗАЦИЯ ФРЕЙМА «МАТЬ» И «ОТЕЦ» В РУССКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ 359-364

Xolmirzayev Baxtiyor Mirzamahmudovich

IJTIMOIY-SIYOSIY ASAR TARJIMASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI 365-370

Gubaydullin Artur Faridovich

CHALLENGES OF TRANSLATION IN TERRY PRATCHETT'S “GOOD OMENS” 371-376

Abdullaeva Sevara Makhsudalievna

EMOTIVE INTENSIFIERS OF ENGLISH AND RUSSIAN LANGUAGES 377-381

<i>Baymuradova Gulbaxar Chari Qizi</i>	
SURXONDARYO VILOYATI FITOTOPONIMLARINING STRUKTURGRAMMATIK TAHLILI	382-385

<i>Yuldasheva Nigora Baxodirovna</i>	
INGLIZ VA O'ZBEK PAREMIYALARINI O'RGANISHNING AKSIOLOGIK JIHATLARI	386-390

<i>Quljanova To'lg'anoy Shodiyor qizi</i>	
ABDUVALI QUTBIDDIN SHE'RIYATIDA POETIK OBRAZLAR TAHЛИLI	391-396

12.00.00 – YURIDIК FANLAR

<i>Рузметов Хайрулла</i>	
ФУҚАРОЛАРНИНГ ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ ОРГАНЛАРИ МАНСАБДОР ШАХСЛАРИНИНГ КОНСТИТУЦИЯВИЙ-ХУҚУҚИЙ ЖАВОБГАРЛИГИ	397-402

<i>Ачилова Лилия Илхомовна</i>	
ТУРИСТИК ХИЗМАТЛАР КЎРСАТИШ БЎЙИЧА ФУҚАРОЛИК-ХУҚУҚИЙ МУНОСАБАТЛАРНИ ТАРТИБГА СОЛИШНИНГ УНИФИКАЦИЯСИ ЧЕГАРАЛАРИ РАҚАМЛАШТИРИШ ШАРОИТИДА	403-410

<i>Abdubannayev Umidjon</i>	
AXBOROTGA BO'LGАН INSON HUQUQLARINI TA'MINLASHNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI	411-421

<i>Халиқулов Комолиддин Носирович</i>	
ХОРИЖИЙ ДАВЛАТ СУДЛАРИНИНГ ҚАРОРЛАРИНИ ТАН ОЛИШ ВА ИЖРО ЭТИШДА ДАВЛАТ СУВЕRENИТЕТИ МАСАЛАЛАРИ	422-427

<i>Тўраев Жавоҳир Усмон ўғли</i>	
ХОДИМЛАР МЕҲНАТ ҲУҚУҚЛАРИГА РИОЯ ҚИЛИНИШИ БЎЙИЧА ДАВЛАТ НАЗОРАТИ ВА ТЕКШИРУВИ ТУШУНЧАСИГА ОИД НАЗАРИЙ ҚАРАШЛАР	428-433

<i>Элмурзаев Билолиддин Нурмон ўғли</i>	
ТЕРГОВ ҲАРАКАТЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ТЕРГОВЧИННИНГ ПРОЦЕССУАЛ МУСТАҚИЛЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ	434-439

<i>Djumaniyazova Dilfuza Kamalovna, Shayakubov Shomansur Shakabilovich</i>	
IJTIMOIY HAVF GURUHIGA KIRUVCHI YOSHLAR O'RTASIDA HUQUQBUZARLIKLARGA QARSHI KURASHISH BO'YICHA XORIJY TAJRIBA	440-446

<i>Алиев Асилбек Кадирович</i>	
КРИМИНОЛОГИЧЕСКИЕ (СОЦИАЛЬНЫЕ) ПРЕДПОСЫЛКИ И КОРНИ РАСПРОСТРАНЕНИЯ АЗАРТНЫХ ИГР СРЕДИ НАСЕЛЕНИЯ	447-451

<i>Нодирахон Абдурахманова</i>	
РЕГУЛИРОВАНИЕ ФИНТЕХА И КРИПТОВАЛЮТ: ОСНОВНЫЕ ВЫЗОВЫ И ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ	452-462

<i>Ғайбуллаев Соҳибжон Ғайбуллаевич</i>	
РЕПО БИТИМЛАР – ТАЪМИНЛОВЧИ БИТИМ СИФАТИДА УМУМИЙ ТАВСИФ	463-469

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

<i>Xusanova Mohira</i>	
OLIY O'QUV YURLARIDA TALABALARNI BAHOLASH SHAKLINI TAKOMILLASHTIRISH	470-479

<i>Берикбаев Алишер Аликулович</i>	
ТАСВИРИЙ САНЪАТ ФАНЛАРИНИ ЎҚИТИШДА ИЛГОР ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИДАН ФОЙДАЛАНИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ	480-483
<i>Yusupova Shoxista Alimjanovna</i>	
TALABALARING TASVIRIY SAN'AT MASHG'ULOTLARIDA IJODIY QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH TEKNOLOGIYASI	484-489
<i>Yakubova Nafisa Odilyanovna</i>	
CHIZMACHILIK DARSLARIDA TALABALARNI IJODIY-KREATIV FIKRLASHGA O'RGGATISH	490-494
<i>Musirmanov Shohboz Usmon o'g'li</i>	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR TAYYORLASHDA AMALIYOT VA NAZARIYANING PEDAGOGIK UYG'UNLIGI	495-500
<i>Suvankulov Umid Ilxom o'g'li</i>	
MALAKA OSHIRISH JARAYONIDA PEDAGOGLARNING DISKURSIV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISH TEKNOLOGIYASI	501-505
<i>Ibragimov A'lamjon Amrilloyevich</i>	
O'QITUVCHILARNI UZLUKSIZ KASBIY RIVOJLANTIRISHGA KOGNITIVFUNKSIONAL YONDASHUV	506-518
<i>Jo'rayeva Feruza Baxtiyor qizi, Mavlonov Shaxzod Shahobiddin o'g'li</i>	
TA'LIMDA KOMMUNIKATIV INNOVATSION VOSITALAR VA ULARNING IMKONIYATLARI	519-524
<i>Siddiqova Shahnoza Ahmedovna</i>	
SCIENCE XALQARO BAHOLASH TADQIQOTLARINING O'ZBEKİSTONDA BIOLOGIYA O'QITUVCHILARINING TABIIY FANLAR SAVODXONLIGINI SHAKLLANTIRISHGA TA'SIRI	525-529
<i>Xoliqov Nasriddin Abdikarimovich</i>	
MILLIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING SHARTI SIFATIDA TA'LIM, FAN VA BIZNESNING O'ZARO ALOQALARI MAZMUNI	530-534
<i>Javliyeva Shahnoza Bahodirovna</i>	
TA'LIM SIFATIGA YO'NALTIRILGAN O'QUV MATERIALLARINI YARATISH MODELI	535-539
<i>Jumaboev Nabi Pardaboevich</i>	
TA'LIM SIFATIGA YO'NALTIRILGAN O'QUV MATERIALLARINI YARATISH MODELI	540-545
<i>Kayumov Erkin Kazakbayevich</i>	
THE IMPORTANCE OF FINE ARTS IN SHAPING STUDENTS' PERCEPTION AND CREATIVITY	546-550
<i>Khojamqulov Rasulbek Kurban ugli</i>	
THE NEED TO DEVELOP COMPETENCY OF FUTURE ENGINEERS USING COMPUTER GRAPHICS	551-555
<i>Latipova Gavhar Shavkat kizi</i>	
TARIX YO'NALISHI TINGLOVCHILARI UCHUN KREATIV SALOHIYATNI RIVOJLANTIRISH DOLZARB PEDAGOGIK MUAMMO SIFATIDA	556-564
<i>Ernazarov G'olibjon Ne'matovich</i>	
ATROF- MUXITNING YUKORI XARORATIDA MUSHAK FAOLIYATI	565-568

Received: 31 October 2024

Accepted: 5 November 2024

Published: 15 November 2024

Article / Original Paper

QUALITIES OF INTERRELATIONS BETWEEN EDUCATION, SCIENCE AND BUSINESS AS A CONDITION FOR NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Khalikov Nasriddin Abdikarimovich

Teacher of Termez State Pedagogical Institute

Abstract. This article examines the interaction of education, science and business, the formation of integrated scientific and educational communities, as well as the importance of the development of science in facilitating the solution of interregional problems as a condition for the development of the national economy. Problems and the creation of new products are discussed.

Keywords: education, science, business, trend, integration, generation, intelligence, quality of knowledge, quality of personnel, fundamental research.

MILLIY IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING SHARTI SIFATIDA TA'LIM, FAN VA BIZNESNING O'ZARO ALOQALARI MAZMUNI

Xoliqov Nasriddin Abdikarimovich

Termiz davlat pedagogika instituti o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada milliy iqtisodiyot rivojlanishining sharti sifatida ta'lism, fan va biznesning o'zaro aloqalari, integratsiyalashgan ilmiy-ta'lism berish jamoalarining shakllantirilishi shuningdek, mintaqalararo muammolarni hali qilishga, ilmtalab mahsulotlarni yaratishga ko'maklashda fanni va ilmni rivojlantirishning ahamiyati haqida mulohazalar yuritilgan.

Kalit so'zlar: ta'lism, fan, biznes, tendensiya, integratsiya, generatsiya, intelekt, bilimlar sifati, kadrlar sifati, fundamental tadqiqotlar.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I11Y2024N79>

Kirish. Bugungi kunlarga kelib ta'limga ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish va milliy iqtisodiyotning raqobatbardoshligini ta'minlashda yetakchi omilga aylanishi bilan ilm-fan va biznes orasidagi ilgaridan mavjud bo'lib kelgan nisbat endilikda foyda bermayapti. Nufuzli Nobel mukofotining laureati, rossiyalik olim J.I.Alferov o'z chiqishlaridan birida ta'kidlab o'tgan ediki, "...ta'limga rivojlanishi ilm-fanning rivojidan alohida tarzda olib qaralishi mumkin emas, faqat ilm-fan va ta'limga birligi hamda integratsiyalashuvigina bu katta sohani rivojlantira oladi" [1]. Haqiqatan ham olib qaraganda, ilm-fan va ta'lism orasida o'zaro yaqin turdoshlik aloqalari mavjud bo'lib, u zamonlar o'tgan sayin tobora kuchayib bormoqda, kishilik faoliyatining bu ikki sohasi ilmiy va ta'lism berish faoliyatlarining intellektual xususiyatga ega ekanligi yaqqol ko'zga tashlanadi. Bu har ikkala sohadagi faoliyatning asosiy ob'ekti bo'lib bir sohadan ikkinchisiga uzatiladigan bilimlar va axborot sanaladi.

Ilmiy va ta'lim berish faoliyati bir-biri bilan ilmiy-texnik rivojlanish va mehnat unumdarligini oshirish jarayonining ketma-ketlikda keladigan bosqichlari sifatida jips bog'liqdir. Ma'lum bir ma'noda aytish mumkini, agarda ilmiy-texnik va boshqa yangiliklarni generatsiyalash ilmiy faoliyat sohasi bo'lib sanaladigan bo'lsa, u holda ularning ishlab chiqarishda o'zlashtirilishi sezilarli ravishda ta'lim jarayoni vositasida amalga oshadi. Ularning o'zaro birligi davomida ilmiy-texnik yangidiklarni va ilm-fan natijalarining qolgan barcha turlarini o'zlashtirishga ishlab chiqarishning tayyorligi uchun qulay shart-sharoitlar ta'minlanadi.

Bevosita ishlab chiqaruvchi kuch, ijtimoiy boshqaruvning yadrosi sifatida, ilmiy dunyoqarashni shakllantirish vositasi sifatida ilm-fanning roli ta'lim tizimisiz yuzaga chiqarila olmaydi. Bilimlarga asoslanadigan iqtisodiyotning rivojiana borishi bilan ilm-fanning ishlab chiqarish jarayonlari bilan yanada jips aloqadorliklari kuchayishi ro'y beradi va bunda ilm-fan sohasi tobora ko'proq ravishda ishlab chiqarish jarayonlari rivojlanishining endogen omiliga aylanib boradi. Ilm-fan va ishlab chiqarishning uzluksiz kuchayib borayotgan aloqadorliklarini bosqichma-bosqich amalga oshirib borish yo'llaridan biri bo'lib ilm-fan va ta'limning integratsiyalashuvi hisoblanadi.

Ta'lim jarayoni va ilmiy tadqiqotlarning integratsiyalashuvini ta'minlaydigan samarali shakllardan biri bo'lib davlat ilmiy tashkilotlari va oliy ta'lim muassasalari negizida faoliyat yurituvchi ilmiy-o'quv markazlari hisoblanadilar. Bunda o'zaro hamkorlik faoliyati natijasida eng yangi texnologiyalarni ishlab chqish va elitaviy kadrlarni tayyorlash uchun optimal shart-sharoitlar yaratilib, bu ularning yuqori innovatsion salohiyatini ta'minlab beradi[1].

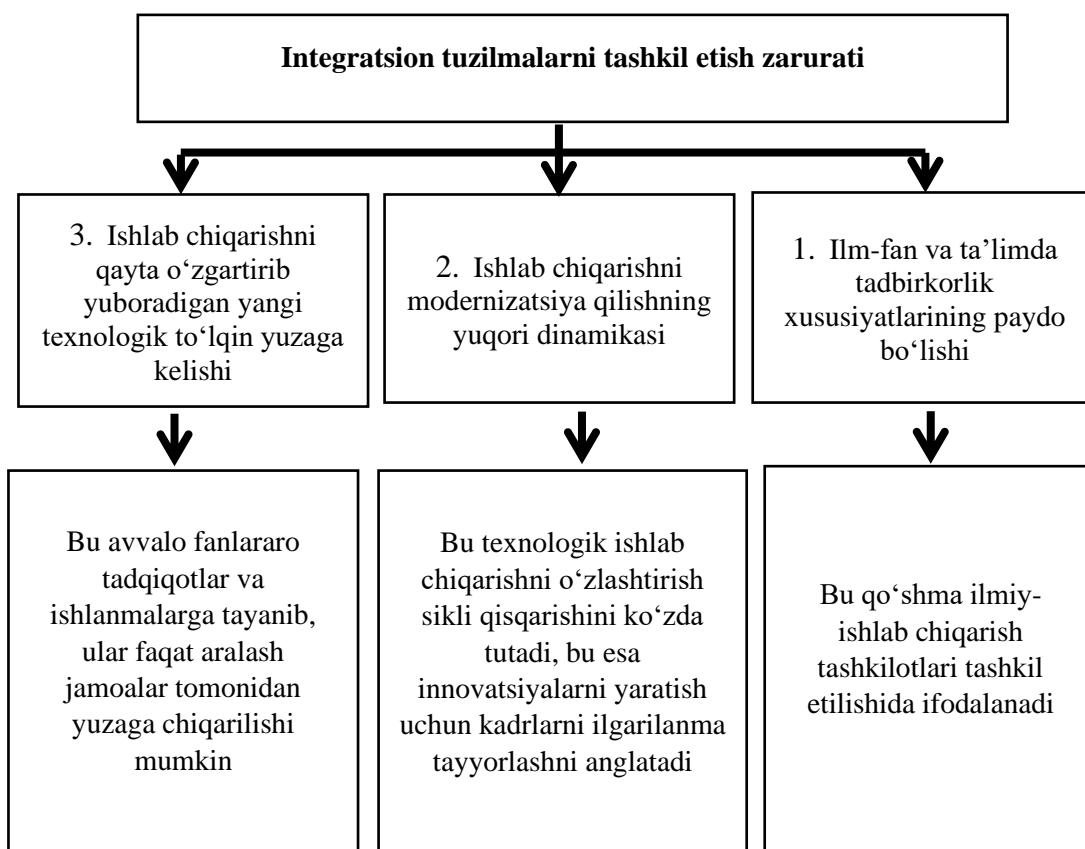
Ta'lim faoliyatining, ayniqsa, oliy ta'limning salohiyati qoidaga ko'ra ilmiy va ta'lim berish faoliyatlarining o'zaro nisbatidagi proporsiyalarga qanchalik ko'p rioya qilingan, ularning integratsiyalashuvi qanchalik chuqur bo'lsa, shunchalik yuqori bo'ladi. Faqat mana shu vaziyatdagina ilmiy bilishning moddiylashuvi, undan foydalanish amaliyoti bilan taqqolaganda kadrlar hamda mutaxassislarni ilgarilanma tayyorlashning ahamiyati ta'minlanadi.

Ta'lim faoliyatiga ham, ilmiy faoliyatga ham ularning natijador va takror ishlab chiqarish xususiyatlarga ega bo'lishi xosdir. Lekin bu xususiyatlar oraisdagи nisbat ilmiy va ta'lim faoliyatiga nisatan turlicha bo'ladi. Agarda tadqiqotchi-olimning natijador faoliyati uning yangi bilimlarni hosil qilishga qobiliyati bilan tavsiflanadigan bo'lsa, u holda o'qituvchining natijador faoliyati uning mavjud bilimlarni uzatish, ularni yanada chuqurroq o'zlashtirish va ulardan foydalanish yo'llarini ixtiro qilishi bilan belgilanadi. Qoidaga ko'ra, bir shaxsda ham ta'lim, ham ilmiy faoliyatni muvaffaqiyatli uyg'unlashtirishning ko'plab misollariga qaramasdan, bulardan birinchisi ikkinchisining o'rnini bosa olmaydi. Bu holatda gap ko'pincha ularning bir-birini to'ldirishi, tashkiliy birligi haqida boradi.

Bulardan xulosa qilgan holda mana shunday integratsion tuzilmalarni tashkil etish zarurati quyidagilar bilan bog'liq deb tushuntiriladi(1-rasm).

1-rasm.

Ta'lim va ilm-fan o'rtaida integratsiyalashuv tuzilmalarini tashkil etishning ob'ektiv omillari.

Ta'lim berish faoliyatida xuddi ilmiy faoliyatdagidek reproduktiv va mahsuldor (natijador) tomonlarning roli oshirib yuborilishidan tiyilish kerak bo'ladi. Amaliyot ko'rsatadiki, bu vaziyatda eng katta xavfni natijador tomonning ahamiyatini yetarlicha baholamaslik va taror ishlab chiqarish tomonining rolini oshirib borish tug'diradi. Mana shunday tarzda ta'lim jarayonini olib borish muqarrar ravishda uning eng yaxshi variantda taxminan bitta va xuddi shu sifatda takomillashuvini keltirib chiqarib, bu uzoq istiqbol davrlarida iqtisodiyot rivojlanishida ta'limning tutgan o'rni bo'shashib ketishiga, uning ishlab chiqarishdagi o'zgaruvchan shart-sharoitlarga moslashuvi pasayishiga olib keladi.

Bundan ham ko'proq ahamiyatga ilmiy faoliyatning natijador va reproduktiv tomonlarini optimallashtirish muammozi ega bo'ladi. ilmiy faoliyatda takror ishlab chiqarish tomonining ustunlik qilishi ko'pincha ilmiy salohiyatning turg'unlikka uchrashiga sabab bo'ladi.

Uning takror ishlab chiqarish tomoniga kerakli e'tibor bermasdan, natijador tomonga tayanish esa ertami yo kechmi ilm-fan natijalaridan amaliy foydalanishning sekinlashuvi, intellektual salohiyatning o'zini oqlamaydigan tarzda sarflanishini keltirib chiqaradi. Agarda bilimlarni generatsiyalashdan ularni uzatishgacha o'tish bitta va xuddi o'sha jamoa doirasida yoki ilmiy va ta'lim berish faoliyatlarining organik uyg'unlashuvi sharoitlarida amalga oshiriladigan bo'lsa, u holda ilm-fanning uning natijalaridan foydalanish jarayonlaridan ajralishi qisqaradi va ta'limning iqtisodiyotga ta'sir ko'rsatish darajasi ortadi.

Yuqorida keltirib o'tilgan fikrlarni jamlagan holda aytish mumkinki, bu yerda so'z ijtimoiy intellekt va ta'lif sifati haqida boradi. Bu shuni anglatadiki, mamlakatda ta'limning rivojlanishi o'zining arzonligi, ommaviyligi, mazmuni, bilimlar sifati, mutaxassisliklarning har xilligi va ilmiy salohiyatning rivojlanganligi parametrlari bo'yicha hozirgi davr rivojlanishi ehtiyojlaridan oldinda borishi lozimdir.

Mazkur tamoyil "ilgarilanma harakatlanish tamoyillari" tizimi – mamlakatda va xususan oliy ta'limda fundamental tadqiqotlar va ilm-fanning ilgarilanma rivojlanishi; ta'limshunoslik sohasida yuqori malakali kadrlarni ilgarilanma takror hosil qilib borish; o'quv muassasalarida translyatsiya qilinadigan jonli bilimlarning ilgarilanma sifati, texnika, texnologiya, boshqaruv tuzilmalarida moddiyishgan bilimlar sifati orqali yuzaga chiqariladi.

Ilgarilanma harakatlanish tamoyillarining yuzaga chiqarilishini ta'minlovchi eng muhim tendensiya, tadqiqotchilik ta'limini va muammoli o'qitishni shakllantirish hisoblanib, ular oliy ta'limda ilmiy tadqiqotlar, loyihibiy jarayonlar va ta'lim texnologiyalarining sintezlashuviga tayanadi. Oliy ta'lim sifatining ilgarilanma rivojlanishi – bu butun ta'lim tizimi uchun kadrlarni mos holda takror hosil qilib borishning asosidir.

Umumiy tendensiya bo'lib dunyo mamlakatlarda iqtisodiyotdagi ta'limning fan sig'imi o'sishi va fan sig'imining, intelekt sig'imining va ta'lim sig'imining ortishi hisoblanadi. Mazkur tendensiya ayniqsa, XX asr oxirlarida rivojlangan mamlakatlarda yaqqol ko'zga tashlandi.

Ilm-fan – oliy ta'lim va uning sifatining asosidir. Milliy ilm-fan rivojlanishining darajasi oliy ta'lim sifatning rivojlanish darajasini, oliy ta'lim sifati esa – butun mamlakatdagi ta'lim sifatini belgilaydi.

Oliy ta'lim – butun ilm-fan institutining kadrlar salohiyatini takror hosil qilib borishning negizidir. Ilmiy tadqiqotlar va o'qitish yaxlitligi g'oyasi bundan bir necha asrlar oldin paydo bo'lgan bo'lib, bu yagona ilmiy-ta'lim berish majmuasini yaratishga bo'lgan urinishlardagi birinchi qadam edi.

Oliy ta'lim ilm-fani va akademik ilm-fanning sintezlashuvi – bu istalgan mamlakatda ham ilm-fanning, ham ta'lim sohasi rivojlanishining imperativi bo'lib, bu inson sifatining, ijtimoiy intellektning va jamiyatdagi ta'lim tizimlari sifatining ilgarilanma rivojlanishi qonuniyatlaridan kelib chiqadi.

Mazkur imperativ ko'pincha mamlakatdan "aqliy salohiyatning oqib chiqib ketishi" tendensiyasi sharoitlarida kuchayib ketadi, sababi, bunda tadqiqotlarning butun bir yo'nalishlari yo'q bo'lib ketadi. Buning o'rnini esa faqat ilmiy maqolalar yozaverish bilan to'ldirib bo'lmaydi.

Ilm-fanning bosh resursi – bu biron-bir joyda qayd etilmagan bilimlar va g'oyalarni o'zida saqlovchi yoki ularni hosil qiluvchi mutaxassis-kadrlardir. Misol uchun, bu borada ta'lim bo'yicha Yevropa Kengashi komissiyasining mutaxassislari bergan bahoga ko'ra, Rossiyaning o'z hududidan olimlarning emigratsiyaga chiqib ketishi oqibatida duch keladigan yo'qotishlari yiliga 60,0 mlrd dollargacha yetadi[2]. Oliy maktab va akademik ilm-fanning kooperativ aloqalarining rivojlanishini ta'minlash hozirgi kunda ilm-fanning ilg'or qismidan, ayniqsa, fundamental tadqiqotlar sohasidan o'quv jarayoniga ilmiy bilimlarning kelib tushishi muddatlarini qisqartirishning eng muhim shartiga aylanib bormoqdadir.

Shunga ko'ra, ilmiy-ta'lim berish konsorsiumlari, texnoparklar, texnologik majmualarning oliy ta'lim muassasalari negizida tashkil etish ta'lim xizmatlarining yuqori intellektual shakllari bilan integratsiyalashgan ta'limning ilmiy-ishlab chiqarish

infratuzilmasini rivojlantirishning dasturiy maqsadi bo'lib hisoblanadi[3]. Universitet ilm-fani – bu oliv ta'limni fundamentallashtirish sifatini ta'minlash mexanizmlarining asosidir. Universitetlar mintaqaviy oliv ta'lim kooperatsiyalari markazlari funksiyasini o'z zimmalariga olishlari lozimdir.

Integratsiyalashgan ilmiy-ta'lim berish jamoalarining shakllantirilishi shuningdek, mintaqalararo muammolarni hali qilishga, ilmtalab mahsulotlarni yaratishga ko'maklashadi. Ilmiy-texnik va ta'lim tuzilmalarini birlashtirish agar ular xorijiy hamkor sheriklar bilan amalgamoshiriladigan bo'lsa, mamlakatimizning xalqaro ilmiy-texnik hamkorlikdagi pozitsiyalari mustahkamlanishining bir vositasiga aylanishi mumkin.

Ta'lim, fan va ishlab chiqarish ittifoqi – bu hamkorlikdagi, o'zaro kelishilgan tarzda ta'lim muassasalari, ilmiy tashkilotlar va korxonalarning o'zaro manfaatlari yo'lida salohiyatdan birgalikda foydalanishlaridir[4]. Hozirgi zamон ishlab chiqarishi oldiga qo'yiladigan talablar faqatgina ta'lim darajasi va ishchi-xodimlarning malakasini doimiy oshirib borish yo'li bilan qondirilishi mumkin. Mana shundan korxonalarning bir vaqtning o'zida ham ta'lim berish muassasasi, ham ilmiy-tadqiqot markazlari bo'lib hisoblanadigan kasbiy ta'lim muassasalari bilan bevosita aloqalardan manfaatdorligi kelib chiqadi. Aynan mana shu jihatni hisobga olgan holda O'zbekistonda ham ilm-fan, ta'lim va biznesning o'zaro integratsiyalashuvini jadallashtirish bugungi kundagi asosiy vazifalardan biri bo'lib hisoblanadi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Власов В.А., Юшицин К.В., Клименов В.Л., Коваленко О.С. Сохранение академической базы университета, развитие фундаментальных исследований и инновационной деятельности. - <http://zakadry.tpu.ru/article/3111/1222.htm> (15.09.2023).
2. Образование, которое мы можем потерять. Сборник. 2-е изд., доп. М., 2003.
3. Байкова О.М., Сухомлинова М.А. Интеграция образования, науки и бизнеса как условие эффективного развития экономики России - <https://cyberleninka.ru/article>.
4. Хохлов Н.Г. Направления и формы интеграции образования, науки и производства // Высшее образование в России. 1994. № 1.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ
ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

N° 11 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг
долзарб муаммолари**" электрон
журнали 2020 йил 6 август куни 1368-
сонли гувоҳнома билан давлат
рўйхатига олинган.

Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"
масьулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой
тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-
уй. Электрон манзил:
scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:
(99) 602-09-84 (telegram).